

v době zavedení potratu byl mrtev. Dle posudku znaleckého byl plod v životě T-ové před zavedením potratu živý. Pochybnosti ohledně normálního těhotenství znalci vysloveny nebyly. Měl-li tedy soud sám pochybnosti, zda plod v době rozhodné byl živý, snad hledíc k tomu, že znalci seznali, že plod po usmrcení během 48 hodin musí vyjít z těla mateřského a že obžalovaná datum potratu spolehlivě nemohla udát, měl tyto pochybnosti, byly-li vůbec (aspoň jich rozsudek neuvádí a pouhá negace posudku znaleckého není odůvodněním pro zjištění) odstraniti přípuštěním průvodních prostředků veřejným obžalobcem navrhaných, totiž výsledkem znaleckých svědků dra Miloše D-a a onoho lékaře, který obžalovanou T-ovou v Moravské zemské porodnici v Brně ošetřoval. Pak-li by se posudky těchto lékařů neshodovaly s posudkem znalců, kteří byli již slyšeni, bylo k návrhu státního zástupce postupovati podle §u 126 tr. ř. Ježto veřejný obžalobce po zamítnutí návrhu zmateční stížnosti si vyhradil a splnil tak formální předpoklad uplatňování zmatku podle §u 281 čís. 4 tr. ř. a důkaz jím navrhaný byl pro posouzení věci rozhodným, jest zmatek §u 281 čís. 4 tr. ř. dán. Vedle toho jest tu, jak správně dovozuje zmateční stížnost i zmatečný důvod podle §u 281 čís. 5 tr. ř., ježto pro zjištění, že plod v životě T-ové byl mrtvý, nejsou rozsudkem udány důvody, když, jak shora uvedeno, pouhá negace znaleckého posudku není důvodem vůbec.

Čís. 1316.

Ke skutkové podstatě §u 487 tr. zák. stačí po objektivní stránce pouhé vědomí, že se projev dotýká cti jiného způsobem naznačeným v §u 487 tr. zák.

Pouze činnost, jež dle vůle pachatelovy porušuje hrubě mravnost a slušnost po stránce pohlavní, zakládá skutkovou podstatu §u 516 tr. zák.

(Rozh. ze dne 24. října 1923, Kr II 363/22).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského soudu v Opavě ze dne 7. dubna 1922, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přestupkem dle §u 487 tr. zák., vyhověl jí však, pokud byl obžalovaný týměž rozsudkem uznán vinným přestupkem §u 516 tr. zák., zrušil v tomto směru napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Ústnímu jednání zrušovacímu bylo ponecháno rozhodnutí o zmateční stížnosti, pokud napadá odsouzení obžalovaného pro přestupky §u 516 a 487 tr. zák. Pokud jde o odsuzující výrok pro přestupek §u 487 tr. zák. namítá stížnost dle čís. 9 b) §u 281 tr. ř., že obžalovaný (obviňuje Oskara S-a z podvodu) jednal v omluvitelném omylu, že má pravdu on (obžalovaný) nikoli St., což prý jest zjevno z toho, že za celého trestního řízení proti N-ovi tvrdil jako svědek stále totéž, že totiž N. nadával

bernímu úřadu a že S., jenž to jako svědek popíral, vypovídá křivě. Obžalovaný neměl prý ani úmyslu urážlivého ani vědomí, že se dopouští něčeho trestného. Avšak rozsudek nejen neobsahuje výroku ve směru §u 2 e) tr. zák. a také nezjišťuje tvrzeného omylu na straně obžalovaného (takže zde není ani formálního předkladu pro uplatňování zmatku čís. 9 b) §u 281 tr. ř.), nýbrž naopak dospívá k přesvědčení, že obžalovaný tvrdě jako svědek u okresního soudu v B. v trestním řízení proti Františku N-ovi pro přestupek dle §u 491 tr. zák., že N. pronesl urážlivý výrok proti berní správě v B. vypovídá nejen o b j e k t i v n ě, nýbrž i s u b j e k t i v n ě k ř i v ě, tedy nepravdivě, čímž jest i vysloveno, že také jeho další výrok, který jest předmětem tohoto odsuzujícího rozsudku, že totiž obžalovaný věděl již před týdnem, že Oskar S. (který jako svědek v trestní věci proti N-ovi rozhodně popřel svědectví obžalovaného) bude proti němu svědčiti falešně, jest objektivně i subjektivně nepravdivý, a bezelstnost, tvrzená obžalovaným, vyvrácena. Po stránce subjektivní stačí pouhé vědomí, že projev se dotýká cti jiného způsobem, naznačeným v §u 487 tr. zák., není třeba, by to pachatel zamýšlel, a nežádá se tedy zvláštní úmysl urážlivý. Že by obžalovaného neomlouval právní omyl, na nějž se odvolává, jest samozřejmé (§ 3 tr. zák.). Důsledkem toho bylo zmateční stížnost obžalovaného v tomto směru jako neodůvodněnou zavrhnouti.

Jinak je tomu, pokud jde o přestupek §u 516 tr. zák. Zmateční stížnost uplatňuje v tomto směru hmotněprávní důvod čís. 9 a) §u 281 tr. ř., a dovozuje, že o přestupku §u 516 tr. zák. lze jen tehdy mluvit, když necudné jednání, vyvolané pudem pohlavním neb určené k tomu, aby jej vzbudilo, porušuje hrubě mrav v pohlavním směru. Něco podobného prý se v tomto případě nestalo, jelikož obžalovaný pouze vykonal svou potřebu, ovšem neslušně, jsa napilým a rozjařeným, aniž by při tom myslil, jsa ženat, na pohlavní výstřednosti. Vývodům zmateční stížnosti nelze upřít oprávnění. Z rozhodovacích důvodů nalézacího soudu je jasno, že nalézací soud spatřuje skutkovou podstatu §u 516 tr. zák. již v tom, že obžalovaný vytáhl na veřeném a osvětleném místě v přítomnosti mnoha lidí obojího pohlaví svůj úd a vykonal svou potřebu, otáčej se při tom v kruhu, takže kolemstojící musili se vyhnouti. Právní závěr, jež nalézací soud z takto zjištěného děje vyvodil, je však mylným. Neboť ne každé, slušným mravům příčí se jednání je podrobena sankci §u 516 tr. zák. Skutková povaha tohoto zákonného ustanovení vyžaduje, by závadné jednání bylo »smilným«. Smilnou pak ve smyslu § 516 tr. zák. jest jen taková činnost, která dle vůle pachatelovy porušuje hrubě mravnost a slušnost po stránce pohlavní. Ve slově smilný zdůrazňuje se tedy pohlavní stránka činu, čemuž nasvědčuje i další doslov §u 516 tr. zák. a jeho nadpis, z nichž plyne, že vůle pachatelova musí se v tom směru projevit. Zjištění těchto okolností náleží ke skutkové povaze §u 516 tr. zák. po stránce subjektivní. Nalézací soud se však nezabýval otázkou, zda jednání obžalovaného vzniklo ze smilného popudu, zda vůle obžalovaného směřovala ku vyvolání neb povzbuzení pohlavního pudu, dotyčných zjištění neučinil, a proto jest jeho právní posouzení věci vadné dle čís. 9 lit. a) §u 281 tr. ř. Jelikož pak zrušovací soud nemůže sám předsevzít skutková zjištění ve směrech shora naznače-

ných, bylo zmateční stížnosti v tom směru vyhověti, rozsudek ve smyslu Šu 288 čís. 3 tr. ř. zrušiti a věc v rozsahu zrušení vrátiti soudu nalézacímu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Čís. 1317.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.)

Každý, kdo se pouští do jednání, způsobilého založiti skutkovou podstatu pletich, dopouští se tím již dokonaného činu trestného bez ohledu na to, zda k obchodu skutečně došlo, nebo k němu dojiti mohlo. Lhostejno, že obchodující neměl zboží, jímž obchodoval.

(Rozh. ze dne 25. října 1923, Kr I 535/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných do rozsudku lichevního soudu při zemském trestním soudě v Praze ze dne 6. března 1922, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými přečinem dle čís. 4 Šu 11 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost namítá, že lichevní zákon nikde nestanoví, že trestné činy dle tohoto zákona jsou spáchány již pouhým pokusem nebo přípravným jednáním, nepochybně že již pokus trestného činu je dokonáným činem trestným. Námitka je z části bezpředmětna, neboť ani v rozsudku neprojevuje se právní názor, jakoby zmíněné činy trestné byly spáchány již i pouhým přípravným jednáním; v rozhodovacích důvodech se naopak zdůrazňuje, že jednání stěžovatelů meze přípravného jednání daleko překročilo. Naproti tomu možno právní názor, dle něhož trestné činy dle Šu 11 čís. 4. lichevního zákona jsou dokonány, i když došlo jen k pokusu, označiti jako méně případný, pokud jej rozsudek vyslovuje také v příčině řetězového obchodu, při němž je pokus pojmově myslitelným. Než jednání stěžovatelů podřaděno bylo rozsudkovým výrokem výslovně pouze skutkové podstatě přečinu pletich, ohledně nichž dlužno právní hledisko, vyslovené v rozsudku, uznati správným potud, že každý, kdo se pouští do jednání, způsobilého založiti skutkovou podstatu pletich, dopouští se tím již (dokonaného) činu trestného bez ohledu na to, zda k obchodu skutečně došlo nebo k němu dojiti mohlo. V dalších vývodech vyslovuje zmateční stížnost pochybnosti o způsobilosti stěžovatelova jednání k provedení trestného činu, dovozujíc, že rozsudkem zjištěné jednání stěžovatelovo, i když bylo pokusem, nemohlo vésti ke spáchání trestného činu, jelikož cukr, o němž byla řeč, vůbec neexistoval a obžalovaný M. jej nabízel, ač věděl, že neexistuje, že tu tedy byla objektivní nemožnost plnění a trestný čin spáchán byl prostředky naprosto nezpůsobilými. Dle názoru zmateční stížnosti jde tu i z tohoto důvodu o pokus beztrestný. Obdobnou obhajobou obžalovaných obírají se již rozhodovací důvody rozsudkové, odmítají ji však úvahou v podstatě případnou, že se obžalovaní činu, jim za vinu kladeného, dopustili bez ohledu na to, zda ten který pachatel zbožím, které nabízel, mohl vůbec disponovati, jelikož stačí, mohlo-li jich jednání vyvolati vzesup cen zboží, o které šlo a poněvadž je nesporno, že obžalo-